

B.Com. Semester - 2 (CBCS) Examination
March/April – 2023 (New Course)
Accounting - 2 (ELECTIVE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ શ્રી મહેશ પટેલ એક ખેતર ધરાવે છે. તેઓ કપાસ અને શાકભાજી ઉગાડે છે. નીચેની વિગતો પરથી (૨૦)
 તા. 31-3-2023નાં રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું તેમનું કૃષિ ખાતું તૈયાર કરો :

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
પાક વેચાણ : કપાસ	1,40,000	સરકારી સહાય	6,000
શાકભાજી	28,000	શાકભાજી પોતાના માટે ઉપયોગ કર્યો	3,600
સિંચાઈના ખર્ચા	24,000	વાડ કરવાનો ખર્ચ	10,000
મજૂરી	26,000	14%ની બેન્ક લોન	1,60,000
પાકનું વીમા પ્રીમિયમ	2,000	ટ્રેક્ટર	1,80,000
જમીન મહેસૂલ	1,000	બેન્ક લોન પર વ્યાજ	22,400
ટ્રેક્ટરના ખર્ચા	18,000	દૂધનું વેચાણ	10,000
ખરીદી :			
બિયારણ 30,000			
જંતુનાશક દવાઓ 16,000			
ખાતર 25,000	71,000		
શરૂઆતનો સ્ટોક :			
બિયારણ 3,000			
જંતુનાશક દવાઓ 600	3,600		
ઢોર-ઢાંખરની શરૂની બાકી	30,000		

વધારાની માહિતી:

1. આખર સ્ટોક : કપાસ રૂ. 15,000; શાકભાજીનો ઊભો પાક રૂ. 5,000.
2. વાડ કરવાનો ખર્ચ 5 વર્ષમાં માંડિ વાળવાનો છે.
3. ઢોર-ઢાંખરની વર્ષને અંતે કિંમત રૂ. 25,000 આંકવામાં આવી છે
4. મજૂરોને મજૂરીના બદલામાં રૂ. 1,000નાં શાકભાજી આપ્યાં છે.
5. ટ્રેક્ટર પર 12% લેખે ધસારો ગણો.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ શ્રી કરણની ખેતીને લગતી નીચે આપેલી માહિતી પરથી તેમનું વર્ષ 2022નું કૃષિ ખાતું તૈયાર કરો:

વિગત	શરૂ નો સ્ટોક રૂ.	ખરીદી રૂ.	આખર સ્ટોક રૂ.	વિગત	શરૂ નો સ્ટોક (કિગ્રા)	આખર સ્ટોક (કિગ્રા)	ઉત્પાદન (કિગ્રા)	વેચાણ કિગ્રાદીઠ રૂ.
ખાતર	15,625	38,125	8,750	ધઉં	1,500	1,750	50,250	15.00
બિયારણ	13,500	44,000	6,250	ચોખા	200	2,300	12,600	17.50
ઢોરઢાંખર	55,000	12,500	60,000					

અન્ય ખર્ચા:	રૂ.		રૂ.
મજૂરી	1,71,250	જમીન મહેસૂલ	38,250
ટ્રેક્ટર ભાડું	39,375	વાડનો ખર્ચ	1,25,000
પાણી ચાર્જ	17,500	વીમા પ્રીમિયમ: ઢોરઢાંખર	6,250
જંતુનાશક દવા	70,000	પાક	3,125

વધારાની માહિતી:

- 10%ની સહકારી મંડળીની લોન (તા. 1-1-2022) રૂ. 6,25,000 લીધી હતી.
- રૂ. 12,500નું ઘાસ પોતાના ઢોરઢાંખરને ખવડાવવા ઉગાડેલ છે.
- અંગત વપરાશ માટે લીધેલ : ઘઉં રૂ. 7,500 અને દૂધ રૂ. 10,000
- દાનમાં આપેલ ઘાસ રૂ. 12,500
- વેચાણ : દૂધ રૂ. 20,250 અને ઘાસ રૂ. 10,000
- વાડ કરવાનો ખર્ચ પાંચ વર્ષમાં માંડી વાળવાનો છે.

પ્રશ્ન.૨ સુરેશ કોલિયરી કંપનીએ તા. 1-1-2019 નાં રોજ 20 વર્ષ માટે એક ખાણ નીચેની શરતોએ રાખી: (૨૦)

- રોયલ્ટીનો દર ટને રૂ. 3 ગણવી.
- દર વર્ષે લઘુતમ ભાડું રૂ. 64,000 આપવું.
- દર વર્ષનો લઘુતમ ભાડાનો રોયલ્ટી કરતાં વધારો એટલે કે ઓછા કામનું વળતર તે પછીનાં બે વર્ષમાં મજરે લઈ શકાશે.
- જો અકસ્માત કે હડતાળને કારણે કોઈ વર્ષે ખરેખર રોયલ્ટી લઘુતમ ભાડા કરતાં ઓછી હોય તો તે વર્ષે લઘુતમ ભાડું 25% ઘટાડવું.
- વાર્ષિક ઉત્પાદન નીચે પ્રમાણે હતું :

વર્ષ	2019	2020	2021	2022
ઉત્પાદન (ટનમાં)	12,000	16,000	28,000	20,000 (હડતાળનું વર્ષ)

તમારે સુરેશ કોલિયરી કંપનીનાં ચોપડામાં :

- (1) લઘુતમ ભાડા ખાતું
- (2) રોયલ્ટી ખાતું
- (3) ઓછા કામનું ખાતું
- (4) ખાણ માલિકનું ખાતું તૈયાર કરવાનું છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ શાહ બ્રધર્સે ગુજરાત લિ. પાસેથી કોલસાની એક ખાણ તા. 1-1-2017નાં રોજ ભાડા પટે રાખી, ભાડા પટ્ટાની શરતો નીચે મુજબ છે:

- રોયલ્ટી દર ટને રૂ. 1.50 લેખે ચૂકવવાની.
- 2017ના વર્ષ માટે લઘુતમ ભાડું રૂ. 40,000 રહેશે. ત્યારબાદ દર વર્ષે રૂ. 2,000નો વધારો થશે.
- ઓછા કામનું નુકસાન જે વર્ષે થાય ત્યાર પછીના બે વર્ષ સુધી પ્રથમ વર્ષે 50% અને બીજા વર્ષે 50% પ્રમાણે મજરે લેવાનો હક્ક છે.
- 2017 અને 2018 નાં વર્ષે ઓછું કામ અનુક્રમે રૂ. 5,000 અને રૂ. 15,000 હતું.
- ઉત્પાદનના આંકડા નીચે પ્રમાણે છે.

વર્ષ	2019	2020	2021	2022
ઉત્પાદન (ટનમાં)	36,000	30,000	32,000	40,000

શાહ બ્રધર્સના ચોપડે તૈયાર કરો:

- (1) રોયલ્ટીનું ખાતું
- (2) ખાણમાલિકનું ખાતું
- (3) ઓછા કામનું ખાતું

પ્રશ્ન.૩ જુનાગઢ ગેસ કંપનીએ કારખાનાનો અમુક ભાગ રૂ.15,00,000ના ખર્ચે પુનઃબાંધકામ કરવાનો નિર્ણય અમલમાં મૂક્યો. જૂના કાઢી નાખેલ કારખાનાના ભાગની મૂળકિંમત રૂ.7,50,000ની હતી. આ ઉપરાંત રૂ.50,000ની કિંમતનો જૂનો માલસામાન નવા બાંધકામમાં ઉપયોગમાં લીધેલ છે. જેનો સમાવેશ ઉપર જણાવેલ રૂ.15,00,000માં થતો નથી અને જૂના માલસામાનના વેચાણના રૂ.25,000 ઉપજ્યા છે. હાલમાં માલસામાન, મજૂરી અને અન્ય પરચુરણ ખર્ચની કિંમત જૂની કિંમત કરતાં અનુક્રમે 8%, 10% અને 12% વધી છે. પહેલાં અને અત્યારે માલસામાન, મજૂરી અને અન્ય પરચુરણ ખર્ચ વચ્ચેનું પ્રમાણ અનુક્રમે 3 : 2 : 1નું છે. ગેસની જરૂરિયાતને પહોંચી વળવા રૂ.3,00,000ના ખર્ચે કારખાનાની મૂળ લંબાઈ કરતાં, ત્રીજા ભાગનો (1/3) વધારો કરવાનો નિર્ણય પણ લીધેલ છે. ઉપરની વિગતોને આધારે કેટલી રકમ મૂડી ખર્ચ અને કેટલી રકમ મહેસૂલી ખર્ચ ગણાશે તે દર્શાવો અને કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ તથા પુનઃ સ્થાપનાખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૩ ગુજરાત ગેસ કંપનીએ પોતાના કારખાનાનો એક ભાગ રૂ.23,00,000ના ખર્ચે ફરીથી બાંધ્યો. તોડી પાડેલા જૂના ભાગની મૂળકિંમત રૂ.9,00,000 હતી. જૂના માલસામાનના વેચાણના રૂ. 75,000 ઉપજ્યા છે. અને રૂ.25,000ની કિંમતનો જૂનો માલસામાન નવા બાંધકામમાં ઉપયોગમાં લીધો છે, જેનો ઉપર દર્શાવેલી રૂ.23,00,000માંની કિંમતમાં સમાવેશ થાય છે. હાલમાં મજૂરી અને માલસામાનની કિંમત, પહેલા કારખાનું બંધાતું હતું તેના કરતાં 5% વધારે છે. જૂના કારખાનાના ભાગની પુનઃસ્થાપના ઉપરાંત રૂ.7,25,000નાં ખર્ચે વધુ નવો જ ઉમેરો કરતો ભાગ બાંધવામાં આવ્યો.

ઉપરની યોજના અમલમાં મૂકવાના પરિણામે કઈ રકમ મૂડી ખર્ચ અને કઈ રકમ મહેસૂલી ખર્ચ ગણાશે તે દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો તેમજ ઉપરના વ્યવહારોને કંપનીના ચોપડામાં નોંધવા જરૂરી આમનોંધ આપો.

પ્રશ્ન.૪ અ લિમિટેડે, 'બ' લિમિટેડ પાસેથી તા.1-1-2020 ના રોજ હપતા ખરીદ પદ્ધતિએ એક યંત્ર ખરીદ્યું. યંત્રની ખરીદી પેટે 'અ' લિમિટેડે નીચે પ્રમાણેની રકમો ચૂકવી હતી: (૧૫)

તા. 1-1-2020	રોકડ કિંમતના 10%
તા. 31-12-2020	રૂ. 89,000
તા. 31-12-2021	રૂ. 65,000
તા. 31-12-2022	રૂ. 42,000

હપતામાં 5% લેખે વ્યાજની રકમનો સમાવેશ થાય છે. ઘસારો 10% મુજબ સીધી લીટીની રીતે ગણવાનો છે. અ લિમિટેડના ચોપડામાં યંત્ર ખાતું અને બ લિમિટેડનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૪ નરેશે એક સ્ફૂટર હોન્ડા મેન્યુ. કંપની લિ. પાસેથી હપતા ખરીદ પદ્ધતિ થી તા. 1-4-2020ના રોજ ખરીદ્યું. રૂ. 3,000 કરાર વખતે રોકડા ચૂકવ્યા, જ્યારે બાકીના ત્રણ વાર્ષિક હપતાઓ નીચે મુજબ ચૂકવવાના હતા: પ્રથમ હપતો રૂ. 3,900, બીજો હપતો રૂ. 3,600 અને ત્રીજો હપતો રૂ. 3,300; નરેશનું હિસાબી વર્ષ તા. 31મી માર્ચના રોજ પૂરું થાય છે. સ્ફૂટર પર વાર્ષિક 10% લેખે ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિ અનુસાર ઘસારો કાપવાનો છે.

ઉપરની માહિતી પરથી નરેશના ચોપડામાં જરૂરી ખાતાઓ તૈયાર કરો.

ENGLISH VERSION

- Que.1** Shri Mahesh Patel owns a farm. He grows cotton and Vegetables. From the particulars given below prepare his farm account for the year ending on 31-3-2023: **(20)**

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Sale of Crops: Cotton	1,40,000	Government Subsidies	6,000
Vegetables	28,000	Vegetables taken for personal use	3,600
Irrigation Expenses	24,000	Expenses on fencing	10,000
Wages	26,000	14% Bank Loan	1,60,000
Insurance premium for crops	2,000	Tractor	1,80,000
Land revenue	1,000	Interest on loan	22,400
Expenses of Tractor	18,000	Sale on Milk	10,000
Purchases:			
Seeds 30,000			
Insecticides 16,000			
Fertilizers <u>25,000</u>	71,000		
Opening Stock:			
Seeds 3,000			
Insecticides <u>600</u>	3,600		
Opening Stock of live stock	30,000		

Additional Information:

1. Closing stock: Cotton Rs. 15,000, Standing Crop of Vegetables Rs. 5,000.
2. Fencing expenses are to be written off during 5 years.
3. Live stock during the year are valued at Rs. 25,000.
4. Vegetables given to workers in lieu of wages Rs. 1,000.
5. Calculate depreciation at 12% on Tractor.

OR

- Que.1** From the following information of Shri Karan regarding his farming, prepare his Farm Account for the year 2022:

Particular	Opening Stock Rs.	Purchase Rs.	Closing Stock Rs.	Particular	Opening Stock Rs.	Closing Stock Rs.	Production Rs.	Selling Price Rs.
Fertilizer	15,625	38,125	8,750	Wheat	1,500	1,750	50,250	15. 00
Seeds	13,500	44,000	6,250	Rice	200	2,300	12,600	17. 50
Cattle	55,000	12,500	60,000					
Other Expenses:			Rs.					Rs.
Labour			1,71,250	Land Revenue				38,250
Tractor rent			39,375	Cost of fence				1,25,000
Water charges			17,500	Insurance Premium:				
Pesticides			70,000	Cattel				6,250
				Crop				3,125

Additional information:

1. 10% Co. op. Society's loan was taken on 1-1-2022 for Rs. 6,25,000
2. Cultivated grass of Rs. 12,500 for feeding own cattle.
3. Taken wheat of Rs. 7,500 and milk of Rs. 10,000 for personal use
4. Gave donation of grass of Rs. 12,500.
5. Sales: Milk Rs. 20,250 and Grass Rs. 10,000.
6. The cost of fence to be written off in five years.

- Que.2** Suresh Colliery Company Ltd. obtained a mine on lease on 1-1-2019 for a period of 20 years under the following terms: **(20)**

1. Royalty was to be calculated at Rs. 3 per ton.
2. To pay minimum rent Rs. 64,000 per annum.
3. Each year excess of minimum rent over the actual royalties, i.e. Short workings can be recovered during the subsequent two years.
4. If in any year, due to accident or strike, the actual royalty is less than the minimum rent, the minimum rent is to be reduced by 25% for the year.

5. The annual output was as follows:

Year	2019	2020	2021	2022
Production in tons	12,000	16,000	28,000	20,000 (Year of strike)

You have to prepare:

- (1) Minimum Rent Account (2) Royalty Account (3) Short Working Account
(4) Minelord's Account in the books of the Suresh Colliery Company Ltd.

OR

- Que.2** Shah Brother's acquired a "Coal Mines" from Gujarat Ltd. on lease on 1-1-2017 The terms were as under:

- Royalty payable at Rs.1.50 per ton
- Minimum rent for the year 2017 is Rs.40,000 and then Rs.2,000 to be increased every year.
- Short-working is recoupable within two subsequent years: first year 50% and second year 50% of minimum rent.
- Short-workings in the year 2017 and 2018 were Rs. 5,000 and Rs. 15,000.
- The output figures are as under.

Year	2019	2020	2021	2022
Production in tons	36,000	30,000	32,000	40,000

You have to prepare in the books of accounts of Mukesh Brothers.

- (1) Royalty Account (2) Landlord's Account (3) Short-working Account

- Que.3** Junagadh Gas Company has resolved to reconstruct some portion of the factory at the cost of Rs. 15,00,000. The original cost of the excluded portion of the factory was of Rs. 7,50,000. Old goods of Rs. 50,000 were used in the new construction work. This amount is not included in the above mentioned amount at Rs. 15,00,000 and Rs. 25,000 has been collected from the sale of old materials. Now in comparison to the original cost of the factory there is 8%, 10% and 12% increase in material, labour and other expenses respectively. The ratio of material, labour and other expenses before and now is 3 : 2 : 1. (15)

By rise in the gas demand, it has been resolved to extend the 1/3 of the total length of the factory at the cost of Rs. 3,00,000.

Work out total capital expenditures, revenue expenditures from the above information. Make necessary entries and prepare Replacement Account in the books of company's account.

OR

- Que.3** Gujarat Gas Company re-built and re-equipped part of their works at a cost of Rs. 23,00,000. The cost of the part of the old works was Rs. 9,00,000. Rs. 75,000 is realized by sale of old materials, and materials valued at Rs. 25,000 are used in the construction and the same is included in the cost of Rs. 23,00,000 mentioned above. The cost of labour and materials is 5% higher now then when the old works were built. Moreover, at a cost of Rs. 7,25,000 the new additional part also constructed to meet the increased demand.

Draft necessary journal entries to record the above transactions and prepare the statement showing allocation of expenditure between Capital and Revenue.

- Que.4** A Co. Ltd. Purchased one machine from B Co. Ltd. on 1-1-2020 on instalment purchase method. A Co. Ltd. had paid following amounts towards the purchase of the machine: (15)

- On 1-1-2020 10% of Cash Price
On 31-12-2020 Rs. 89,000
On 31-12-2021 Rs. 65,000
On 31-12-2022 Rs. 42,000

Instalments include interest at the rate of 5% per annum. Depreciation is to be charged at the rate of 10% as per Straight Line Method.

Prepare Machinery Account and B Co. Ltd. Account in the books of A Co. Ltd.

OR

- Que.4** Naresh bought a scooter from Honda Mfg. Co. Ltd. on Instalment System on 1-4-2020. He paid Rs. 3,000 on signing the agreement and the balance in three annual instalments as follows: First Instalment Rs. 3,900 Second Instalment Rs. 3,600 and Third Instalment Rs. 3,300. The financial year of Naresh closes on 31st March, Scooter is to be depreciated 10% per annum on the Reducing Balance Method.

Prepare necessary accounts in the books of Naresh.
